

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 171

гр. Бургас, 13.09.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в закрито заседание на тринадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Анг. Синков

Членове: Кирил Гр. Стоянов
Даниел Н. Марков

като разгледа докладваното от Даниел Н. Марков Въззивно частно наказателно дело № 20222000600145 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 243, ал. 8, вр.ал.7 от НПК.

С определение № 557 от 21.06.2022 г., постановено по ЧНД № 587/2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, е отменено постановление от 26.05.2022 год. на прокурор при Окръжна прокуратура Бургас, с което е прекратено частично наказателното производство по досъдебно производство № 274/2019г. по описа на Първо РУ на МВР-Бургас за престъпление по чл.343а, ал.1,б. „б“, вр.чл.343, ал.1, б.„в“, вр. чл.342, ал.1 от НК.

Срещу определението в законоустановения срок е постъпил протест от прокурор при БОП, с който се иска отмяната му и потвърждаване на постановлението на БОП за частично прекратяване на наказателното производство по делото. В протеста се излагат доводи за обоснованост на отмененото постановление, като се възразява срещу изводите на първата инстанция.

Според депозирано пред съда писмено становище на прокурор при Апелативна прокуратура – гр. Бургас, в прекратителното постановление са смесени понятията: „обективна възможност да възприеме“ и „реално възприемане“, път и пътно платно; не са съобразени наличието на тротоар, контейнери за смет, ограничаващи видимостта и хора около тях, изводите на прокурора са се ограничили единствено до поведението на пострадалото дете, без да се отчитат всички обстоятелства на конкретната пътна прокуратура. Прокурорът счита, че не е налице случайно деяние, поради което предлага

протестът, като неоснователен да се остави без уважение, а определението на първата инстанция да бъде потвърдено като правилно, обосновано и законосъобразно.

Апелативен съд - Бургас, след като се запозна с изложените в протеста доводи и с материалите по делото и след като сам извърши служебна проверка на атакувания съдебен акт и на прекратителното постановление, приема за установено следното:

Досъдебното производство е започнало по реда на чл.212 от НПК със съставяне на протокол за оглед на местопроизшествието и се е водило за това, че на 20.04.2019г. в гр.Бургас, по ул. „Константин Фотинов“, на кръстовище с ул. „Г.Кирков“, при управление на МПС – лек автомобил, марка „БМВ“, рег. №** **** **, нарушил правилата за движение, визирани в ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на пешеходеца С. М. Г., ЕГН *****, като след деянието направил всичко зависещо от него за оказване помощ на пострадалото лице – престъпление по чл.343а,ал.1,б.“б“, вр.чл.343, ал.1, б.“в“, вр. чл.342, ал.1 от НК.

С постановление на Окръжна прокуратура, гр.Бургас от 09.04.2021г. е прекратено частично на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр.чл.15, чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК наказателното производство по досъдебно производство № 274/2019г. по описа на Първо РУ на МВР-Бургас за престъпление по чл.343а,ал.1,бл“б“, вр.чл.343, ал.1, б.“в“, вр. чл.342, ал.1 от НК. Срещу постановлението е била подадена жалба от процесуалния представител на пострадалата М. Ст. Г., с изложени съображения за неправилно приложение на закона. При осъществения от БОС съдебен контрол на това прекратително постановление с определение № 215/14.06.2021 г., постановено по ЧНД №390/2021 г. по описа съда, същото е отменено и делото е върнато на ОП-Бургас с указания. След връщане на досъдебното производство разследването е било възложено на следовател към СО на БОП, разпитани са били свид.В. Г.– кореспондент на БНТ, изготвил репортаж за случилото се; свидетелки, работещи в близост до местопроизшествието; посетилият го полицай; повторно са разпитани част от свидетелите, в т.ч. свидетелите К. Д. и баща му И. Д., извършени са технически изследвания на видеозаписа за репортажа; изпълнена е КСМАТЕ, след което е проведена и очна ставка между И. Д. и К. Д..

До момента във воденото досъдебното производство няма привлечен в качеството на обвиняем за разследваното или за друго престъпление.

След предявяване на разследването, наблюдаващия прокурор се е произнесъл по направените от представителя на пострадалата възражения, които са приети за неоснователни и с постановление от 26.05.2022 год.наказателното производство отново е частично прекратено на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр.чл.15, чл. 24, ал. 1, т. 1,пр.2 от НПК .

Това прекратително постановление е било обжалвано пред ОС-Бургас от повереника на майката на починалото дете С. М. Г., като със своя съдебен акт, предмет на настоящата въззивна проверка - определение № 557 от 21.06.2022 г. на Окръжен съд – Бургас, постановено по ЧНД № 587/2022 г, първостепенният съд го е отменил и отново е върнал делото на ОП-Бургас.

Макар и да не изразява изцяло съгласие с изложените в атакуваното определение доводи и аргументи, въззивният съд намира за правилен крайният решаващ извод на първостепенния съд за отмяна.

Според изложените от БОС съображения, като не е съобразил поведението си с ред описани обстоятелства, сериозно усложняващи пътната обстановка в района на местопроизшествието и изискващи от водача И. Д. да се движи с безопасна скорост, както указва т.1 от ТРОСНК№ 28/ 28.XI.1984 г., той е проявил виновно поведение. След като водачът е предприел преминаване с по-висока от безопасно установената скорост - около 10 км/ч, той сам е поставил себе си в обективна невъзможност да реагира адекватно на внезапно появилата се опасност за движението – изскачане на пострадалото дете зад контейнера за смет.

В протеста се акцентира върху обстоятелството, че приближавайки към местопроизшествието, като е възприел пресичането на двете деца и възрастен мъж, водачът на автомобила – свид.Ив.Д., бил спрял за да ги пропусне да пресекат улицата. Това е сторил на 17,29м. от мястото на удара. По този начин той бил изпълнил дължимото поведение по чл.117 от ЗДвП, защото при спирането си същият водач бил имал възможност да възприеме обстановката с всички препятствия и опасности по пътя и както тогава, така и по –рано той не е възприел присъствието на трето дете – С. Г.. Според прокурора скоростта, с която водачът е ускорил лекия автомобил - до 18,86 км/ч(към момента на възникване на опасността), е била правилно избрана по

отношение двете деца на левият тротоар, с които е следвало да се съобразява водачът на автомобила и да внимава за тяхната безопасност. Последващият удар на третото дете се явява случайно деяние, защото същото до предприетото от него пресичане, е било закрито от по-висок от ръста му последен контейнер. Водачът е могъл да възприеме С., когато автомобилът се е намирал на разстояние от 3,56м. преди мястото на удара. С. е излязъл иззад контейнера и навлязъл в пътното платно също от това разстояние – 3,56м. Това е и възприетият от държавното обвинение момент на възникване на опасната ситуация, защото на свидетелят Ив.Д. не може да се вменява в задължение да знае или предполага за наличието на дете зад контейнера за смет и да съобрази скоростта си на движение под 10км/ч. и евентуалното навлизане на детето на пътното платно.

Основните въпроси по делото, на които се дължи отговор са: 1.) в кой момент пострадалото дете С. Г., се е превърнало в опасност за движението на водача на лекия автомобил „БМВ“, рег.№** **** **, 2.) какво е било дължимото му поведение при такова развитие на пътната ситуация и 3.) дали той го е проявил или е допуснал нарушение на правилата за движение, които да са в причинна връзка с настъпилите съставомерни последици.

За да бъде приложен чл. 15 НК, е необходимо деецът да е направил всичко зависещо от него за избягване на опасността, да е реагирал своевременно и адекватно на възникналата опасност и вредоносният резултат да е настъпил по независещи от него причини.

Началният момент, от който възниква задължението на водача да предприеме мерки за безопасност, е този, в който той обективно е имал възможност да възприеме опасността за движение. Изводът на прокурора, че водача не е имал възможност да забележи третото дете, не може да бъде споделен от настоящата инстанция, поради фактите, съобщени в показанията на пътуващия на предната дясна седалка в лекия автомобил син на водача - свид.К. Д..

В показанията си от 20.04.2019г. той ясно посочва , че е видял три деца от ромски произход да ровят в казаните, като точно пред автомобила две от тях тичайки предприели пресичане на улицата. Съобщеното от него на този разпит обстоятелство – че е видял три деца около контейнерите, изрично е потвърдил в следващия си разпит пред следовател на 17.08.2021г. - гърба на

л.17, т.2 от досъд.п. При проведената след изготвянето на КСМАТЕ очна ставка със свид.Ив.Д., свид.К.Д. вече е заявил, че не помни да е съобщавал така записаното в протокола за разпит от 20.04.2019г. относно възприетите три деца, че тогава бил под силен стрес и подписал протокола без да го е чел. Като причина да потвърди същото обстоятелство в следващите си показания от 17.08.2021г. изтъква неразбирането си какво точно е бил питан тогава. Това разяснение на свид.К.Д. не може да бъде прието за достоверно. По делото липсват данни за наличие на когнитивни дефицити у този свидетел, ограничаващи осмислянето на зададен му въпрос, от една страна, а от друга, разпита му пред следовател на 17.08.2021г. е проведен в присъствието на негов повереник –упълномощен защитник, който е присъствал и по-късно в проведената на 29.03.2022г. очната ставка между И. и К. Д.и като повереник и на двамата, според отразеното в протокола за очна ставка –л.144-л.145 , т.2 от досъд.п., макар и по делото да липсва надлежното му упълномощаване от И. Д.. Освен това, показания за възприети три деца свид.К.Д. е представил не само в посочените по-горе разпити, но и в отговорите на въпроси при друга очната ставка - тази със свид.А. от 23.04.2019г., когато е разяснил и механизма на придвижване на автомобила в участъка на местопроизшествието: „Докато търсихме свободно парко място забелязах три деца до контейнерите, като св.А. с неговата другарка бяха близо до трафопоста, който се намира зад контейнерите. Други хора не видях....Аз забелязах децата да се гонят около казаните, а баща ми намали , защото децата по принцип са потенциална опасност“ – гърба на л.25 и л.26, т.1 от досъд.п. Показанията на този свидетел са факт и към момента не могат да бъдат пренебрегнати.

След като пътникът на предна дясна седалка е възприел наличието на три деца до контейнерите, то е нямало пречка това да стори и водачът при внимателно наблюдаване на изменящата се пътна обстановка. Според изготвената КСМАТЕ разстоянието на видимост към предната страна на контейнерите е около 46,15м- отговор т.3.11. От това разстояние водачът Ив.Д. обективно е имал възможност да възприеме не само двете, но и третото дете – С.. Той е могъл и е бил длъжен да предвиди наличието на опасност за движението, каквато представляват неправомерно пресичащите пешеходци – И. и С. и да има готовност за реакция по отношение на неизвестното му поведение на трето дете, защото наличието на дете на пътя е

от категорията обстоятелства, изискващи това – „Когато се касае до деца, дори и да се намират на тротоара или банкета, или на по-голяма отдалеченост от платното за движение, те представляват възникнала опасност за движение, независимо от тяхното разположение в обхвата на пътя.“ - т.6 от ТРОСНК№ 28/ 28.XI.1984 г.

Отделно от това, липсват каквито и да са обективни факти, потвърждаващи, че при така приетото от прокурора спиране преди ПТП, водачът И. Д. е възприел внимателно и направил дължимата преценка на пътната обстановка. Според първите му показания от 20.04.2019г. спирането е било еднократно, за да пресекат двете деца. Участието му в следствения експеримент е фиксирало две последователни спирания и потегляния преди удара на С.. В показанията си от 18.08.2021г. е казал, че е спрял първия път още като е видял хора около казаните и понеже никой не пресичал, е потеглил отново, но веднага пак е спрял, защото две деца предприели пресичане на улицата. Според последния негов разказ при очната ставка – л.147, т.2 от досъд.п., той е спрял два пъти – първия път е пропуснал да мине едното дете, потеглил е и веднага след това е спрял втори път, за да пропусне второто дете, след това отново е потеглил, когато е последвал удар с третото дете.

Тези много сериозни противоречия в показанията му за различния брой негови спирания при предвижването до удара на детето, както и твърдяните от него различни причини за всяко от спиранията, а и различни възприятия, спрямо които бил реагирал, поставят под сериозно съмнение дали изобщо е изпълнил задължението си за всеобхватно наблюдение на пътната обстановка и нейното изменение и ако го е сторил доколко адекватно е оценил или пренебрегнал видяното, като възможна опасност за движението му(чл.77, ал.1 от ППЗДвП и чл.117 от ЗДвП).

Тук е мястото да се посочи, че приетата в постановлението на прокурора механизмът на осъществяване на ПТП, неговите основни параметри и динамика на протичане, се основава само на заключението на КСМАТЕ, в което по отношение на коментираното спиране се констатираат фрапиращи разлики с наличните доказателствени източници относно броя и място на спиране/спирания на водача преди ПТП. Според КСМАТЕ спирането е еднократно и при това не когато водачът се е изравнил с първия

казан или когато е бил по средата на поредицата от казани(както сам е заявявал свид И.Д. – вж. л.10 и гърба на л.23, т.1 от досъд.п.; гърба на л.18, т.2 от досъд.п., които твърдения донякъде съответстват на отразеното в протокола за следствен експеримент), а значително преди това - на отстояние от поне още две дължини на същия автомобил – фиг.8, л.99, т.2 от досъд.п. Даденото от вещите лица пояснение, че посоченото в следствия експеримент положение (където са фиксирани не едно, а две такива спирания) не кореспондира с положението му в момента на удара – т.3.5., л.105, т.2 от досъд.п., поставя под съмнение няколко обстоятелства: точността на определяне на мястото на удара от същите експерти (респективно параметрите за определянето му); приетата от тях скорост на ускоряване при потегляне на МПС след евентуалното спиране и дали водачът изобщо е спирал преди удара на детето. Именно отговорът на последния въпрос – дали автомобилът се е движил непрекъснато или е спрял и отново потеглил преди да блъсне детето, не е получил еднозначен отговор от техническа гледна точка в предходната допълнителна тройна експертиза, както е посочено и в направеното предложение на прокурора за възлагане разследването на следовател - на стр.5, т.2 от досъд.п.

Неясна остава също така и сериозната разлика при определяне разстоянието на видимост на водача И.Д. в пътния участък . Според определеното от КСМАТЕ разстояние, от което обективно водача е имал видимост към контейнерите е 46,15м., а според замереното при следствия експеримент видимостта към последния контейнер е „...112,0м от мястото на водача и на височина 1,20 от нивото на пътя...” –гърба на ал.99, т.1 от досъд.п.

В показанията на очевидците на ПТП - И. Д., К. Д., Михаил А. и Янка Г. са налице както сериозни вътрешни противоречия, така и противоречия в съобщаваното от тях, което е било констатирано още в определение № 215/14.06.2021 г. по ЧНД №390/2021 г. на БОС. В постановлението на прокурора, предмет на настоящото производство, освен коментирания по-горе и изцяло възприет от прокурора несполучлив опит на свид. К. Д. да обясни противоречивите си показания, обсъждане на останалите доказателствени източници, поотделно и в тяхната съвкупност, не е направен. Това сочи на неизпълнение на задълженията по чл.13 и чл.14 от НПК за дирене на обективната истина с предвидените в НПК средства и за оценка на доказателствени материали по вътрешно убеждение, основано на

обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото. Опит за частично съпоставяне на данните от ангажираните до момента на изготвянето на КСМАТЕ показания, СМЕ, протоколите са оглед и следствена експеримент, е направен от вещите лица, но с оглед изготвили същата експертиза, но с оглед преценка на отделни технически параметри на механизма на ПТП. Така направената от тях съпоставка не може да замени липсата на дължимата оценка на решаващия орган за кредитираните източници на информация, ползвани за установяване на съответното фактическо обстоятелство, относимо към предмета по чл.102 от НПК. Експертизата не е доказателство или доказателствено средство, а способ за доказване (чл. 136, ал. 1 от НПК) и за проверка на други доказателствени източници – гласни, писмени и веществени, чрез използване на научните методи и специалните знания на експертите.

Възпроизвеждане съдържанието на КСМАТЕ, без необходимия комплексен анализ, ведно със събраните чрез приложените гласни и писмени доказателствени средства, показва че доказателствените източници не са били изследвани в съгласие с изискванията по чл. 13, 14 и чл. 107 от НПК, като мотивите на прокурорският акт не покриват критериите за обективна и съвкупна оценка на доказателствените материали, включително на противоречията в тях. Допуснато е съществено процесуално нарушение, което е довело до необоснованост на атакуваното прокурорско постановление. За неговото отстраняване единствените указания, които могат да бъдат дадени, се свеждат до извършване на онази присъща логическа дейност, основана на спазване на принципите за пълнота, обективност и детайлност при оценката и проверката на доказателствените източници и съответното ѝ отразяване в мотивите, като се съобразят изложените по-горе констатации, а при преценка за необходимост и да се съберат и проверят допълнителни доказателства.

Крайните изводи в протестираното определение на БОС за незаконосъобразност на постановеното прекратяване, макар и с поставен акцент върху неправилно приложение на материалния закон, се явяват правилни, поради което то следва да бъде потвърдено.

Така мотивиран и на основание чл. 345, ал. 2, вр. с чл. 243, ал. 8 от НПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 557 от 21.06.2022 г., постановено по ЧНД № 587/2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____